

Inkludering – diskriminering – exkludering - eller was geht in der schwedische Kirche eigentlich vor ?

Inkludering

Det har hänt en del i den svenska kyrkan under de senaste 60 åren, förändringar om vilka det finns skilda meningar. Skall det här behöva ältas på nytt? Ja eftersom det är lika aktuellt och allvarligt. I ett större kristet perspektiv och inte bara som mindre skiljaktigheter inom svenska kyrkan, framstår förändringarna som allvarliga och svåra att förena med den kristna kyrkan i stort, men det kan bara antydast här. Det förändrade brukar av majoriteten sammanfattande beskrivas så: En gammal patriarkal struktur har fått släppa till av sin makt och kvinnor har getts större inflytande och delaktighet. Till detta kan läggas som samhörigt därmed, ett större politiskt inflytande över kyrkliga beslut. Hit hör också den massmediala utvecklingen med större möjlighet att påverka.

I sak gäller det ämbetet, äktenskapet, förkunnelsen, etiken, missionen - - .

Kvinnan kan nu bli både präst och biskop och detta ur ett rättvis- och jämlikhetsperspektiv. I och med att diakonissor önskar bli titulerade diakoner, vilket öppnar vägen för dem till deltagande vid altaret, har kyrkan fått ett treledat ämbete-biskop, präst, diakon. Detta kan bestå av både män och kvinnor och är inte enbart manligt som i den katolska och i de ortodoxa kyrkorna.

Äktenskapet mellan man och kvinna har öppnats så att även personer av samma kön kan ingå äktenskap. Förändringen ses som en kärleksfull inkludering av sådana som tidigare bemötts med fördömande.

Förkunnelsen i övrigt om evangeliet och Jesu person är inte enhetlig överallt utan avhängigt den präst som predikar. En tydlig tendens bort från det gamla om synd och nåd, omvändelse och tro mot ett mera allmänt tal om Guds kärlek och om fred och rättvisa kan märkas. Man skall undvika att skuldbelägga människor. Tron blir mer av vad man själv kommer fram till, inom vissa ramar.

Mission i gammal bemärkelse, att gå ut med ett fast budskap, är inte längre möjlig då det kristna budskapet är så mångtolkat. Mission blir att visa Guds kärlek i praktisk handling genom insamlingar till social och humanitär hjälp.

Den dominerande och bestämmande delen av kyrkans folk ser dessa förändringar som positiva och nödvändiga i vår tid. Företrädare för andra länders kyrkor höjer dock på ögonbrynen av förvåning och ibland bestörtning.

Diskriminering - Exkludering

Oppositionen inom svenska kyrkan mot det nya består av mindre grupper och enskilda som brukar benämnas högkyrkliga, lågkyrkliga och gammalkyrkliga. Någon uppfattning om hur de kyrkotillhöriga i allmänhet ställer sig och i vilken mån de bryr sig, har man inte. Stor betydelse för de förändringar som har skett har föreställningen om alla människors lika värde haft. Det kan låta som något självklart och som alla kan anamma, men kan utvecklas till något problematiskt. Problemet uppstår vid tillämpningen. Om alla människor har lika värde, dras lätt den slutsatsen att alla människors övertygelser och värderingar också har samma värde. Att på något sätt uttrycka sig kritiskt mot något eller någon som företräder ett speciellt särintresse, politiskt, sexuellt, religiöst, ideologiskt, anses intolerant, skriver prästen och docenten

Folke T. Olofsson med anspelning på förhållandet i svenska kyrkan. *Att exempelvis hävda traditionellt kristna värderingar grundade på kristna trosövertygelser i fråga om en skapelsegiven "basic design" i tillvaron (mankön och kvinnokön), om barnets rätt (till en mor och en far), om livets okränkbarhet (abort och eutanasi), om äktenskapet (som en livslång förening mellan en man och en kvinna), om kyrkans ämbete (präst- och biskopsämbetet givet endast åt män) anses inte bara som ett utslag av intolerans utan som något diskriminerande och därmed kränkande mot en viss grupp eller företrädare för vissa särintressen.* (Folke T. Olofsson, Credo-En personlig kristen tro, del 2, Sonen s. 147-48).

Intoleranta kan inte tolereras, den som diskriminerar kan diskrimineras och exkluderas.

Olofsson ser mycket allvarligt på detta och menar att om det kommer att fortgå, kommer det att bli en avtrubning av humaniteten i god mening. Det blir accepterat och till och med lovvärt att utsätta avvikare för en intolerans i toleransens namn - social utstötning, svartlistning, yrkesförbud, mediedrev. Det stora allvaret i det som skett och sker i svenska kyrkan understryker Olofsson genom att hänvisa till Jesu ord i avskedstalet till sina lärjungar - *den tid kommer, då vemsomhelst som dräper er skall mena sig förrätta offertjänst åt Gud.* (Joh. 16:2).

Om förändringarna inom svenska kyrkan är av en sådan allvarlig art som Folke Olofsson antyder, borde det väcka en starkare opposition och diskussion. Att så inte har blivit fallet beror dels på att oppositionen har avmattats, anpassats och splittrats och dels på att kyrkans maktbärare inte är intresserade av någon debatt i dessa frågor. En undanskymd debatt förs i motståndarnas mindre tidningar och tidskrifter vilka mest läses av de egna. Inlägg av kritisk art blir inte publicerade i kyrkans huvudorgan, kyrkans tidning. I kyrkomötet kan mötets majoritet lätt rösta ner ovälkomna motioner.

Återstår att be för en kallad ledare att samla de i huvudsak eniga motståndningsgrupperna och vara deras talesman. Inbördes kärlek mellan oss som vill upprätta kyrkan på den apostoliska grunden är en förutsättning för detta. Alla parter borde vara vaksamma över orsaker till utebliven välsignelse och att det djupast sett gäller människors eviga väl.

Vågar vi utmana makten i den svenska kyrkoprovinsen ?

Jonas Falck